

05 2016 Ypsilonka 06

HRAJE

02. po	19.30	Drama v kostce 2	Malá scéna	01. st	19.30	Prodaná nevěsta	Divadlo
03. út	19.30	Proměna	Malá scéna	02. čt	19.30	Rusalka	Divadlo
04. st	10.00	#jsi_user SEZNAM.CZ	Malá scéna			nejen podle Dvořáka	Divadlo
	19.30	Swing se vrací neboli o štěstí	Divadlo	03. pá	19.30	Swing se vrací neboli o štěstí	Divadlo
05. čt	19.30	Škaredá středa aneb Teta z Halifaxu	Divadlo	05. ne	19.30	Sežeňte Mozarta!	Divadlo
06. pá	19.30	Hlava Medúzy	Malá scéna	06. po	19.30	Pánská šatna	Divadlo
08. ne	16.00	Národní finále FAMELAB ZADÁNO	Divadlo	07. út	19.30	Muž na větvi aneb Slavnost na horách	Divadlo
09. po	19.30	Rusalka nejen podle Dvořáka	Divadlo	08. st	19.30	Babička se vrací	Divadlo
10. út	19.30	Svatá rodina	Divadlo	09. čt	19.30	Faust a Markétka	Divadlo
11. st	19.30	Pánská šatna	Divadlo	10. pá	19.30	Prodaná nevěsta	Divadlo
12. čt	19.30	ÍJÁ	Malá scéna	13. po	19.30	Hlava Medúzy	Malá scéna
13. pá	19.30	Prodaná nevěsta	Divadlo	14. út	19.30	Sežeňte Mozarta!	Divadlo
15. ne	19.30	Babička se vrací	Divadlo	15. st	19.30	Ztracená existence: Vařparáda	Malá scéna
16. po	19.30	Swing se vrací neboli o štěstí	Divadlo	16. čt	19.30	Vratká prkna	Malá scéna
17. út	19.30	Sežeňte Mozarta!	Divadlo	17. pá	11.00	#jsi_user SEZNAM.CZ	Malá scéna
18. st	19.30	Drama v kostce 2	Malá scéna	20. po	19.30	Swing se vrací neboli o štěstí	Divadlo
20. pá	19.30	Ztracená existence: Dentální rapsódie	Divadlo	21. út	19.30	Filmové návraty Ypsilonu	Malá scéna
23. po	19.30	Faust a Markétka	Divadlo	22. st	19.30	Hlava Medúzy	Malá scéna
24. út	19.30	Muž na větvi aneb Slavnost na horách	Divadlo			 Změna programu vyhrazena	
25. st	19.30	Sežeňte Mozarta!	Divadlo				
26. čt	19.30	Swing se vrací neboli o štěstí	Divadlo				
27. pá	10.00	#jsi_user SEZNAM.CZ	Malá scéna				
	18.30	Filmové návraty Ypsilonu	Malá scéna				
30. po	19.30	Škaredá středa aneb Teta z Halifaxu	Divadlo				
31. út	19.30	VOSTO 5: Slzy ošlehaných mužů	Malá scéna				

Jan Schmid

SWING SE VRACÍ NEBOLI O ŠTĚSTÍ

Swing je vynikající muzika, která přináší oživující a omlazující zážitek. Pro mladé je objevem a trendem, pro starší nestárnoucí záležitostí – zkrátka swing. Swing je svíznou harmonií pro život, poskytuje uvolnění a potěšení, přináší nadhled a štěstí. Swing chytne za srdce a hýbá tělem. / hrají: M. Bohadlo, M. Čížek, M. Janouš, M. Kořínek, J. Jiráň, K. Kikiničuková, P. Labudová, M. Plánková, J. Vacková, D. Renč, R. Rychlá, B. Skočdopolová, J. Štědroň, D. Šváb, J. Večeřa a hosté / režie: J. Schmid / výprava: J. Malina / hudební adaptace: M. Kořínek, J. Jiráň, M. Bohadlo a D. Renč / dramaturgie: J. Etlík / premiéry: 15. a 17. 1. 2016

Franz Kafka, Arnošt Goldflam PROMĚNA aneb Řehoř už toho má dost (variance na téma)

Řehoř Samsa pracoval, živil rodiče a sestru a jednoho dne už ho to přestalo bavit. Franz Kafka ho proměnil v brouka, nepotřebný hmyz, ale my jsme to vzali jako podobenství a zpracovali jsme to po svém, ovšem v úctě a s láskou! Nechte se překvapit, určitě se pobavíte a třeba vám bude i trochu smutno. Ovšem pozor! O brouka překvapivě nepřijďte! / hrají: P. Vršek, J. Kretschmerová, O. Navrátil, P. Labudová, D. Šváb, B. Skočdopolová, M. Čížek, M. Bohadlo a J. Vacková / režie: A. Goldflam / výprava: P. Goldflamová Štětínová / hudba: M. Buzzi / dramaturgie: J. Etlík / premiéry: 5. a 7. 6. 2015 / inscenace se hraje na Malé scéně SY a je bez pauzy

Wolfgang Amadeus Mozart, Jan Schmid SEŽEŇTE MOZARTA! Hudební kratochvíle kolem flétny, která je kouzelná

V Ypsilonu opravdová senzace. Rituelní komedie. Hudební divadlo s výsostným objevem, jež souvisí se vznikem opery Kouzelná flétna. Jak to tenkrát bylo a kdo za vším stál, kdo nejspíš vyprovokoval W. A. Mozarta k napsání několika uměleckých hitů, jež zůstávají nezapomenutelné pro příští časy a jsou srovnatelné vždy s tím nejlepším. Tento fakt dává ráz i našemu představení. Z hlediska tématu a tohoto našeho výkladu je to inscenace aktuální, do dnešních dob jak dělaná. / hrají: R. Janál, P. Vršek, J. Korn, J. Synková, M. Šrůmová, O. Navrátil, J. Jiráň, P. Labudová, P. Nový, L. Loubalová, K. Kikiničuková, M. Janouš, R. Rychlá, M. Čížek, M. Kořínek a D. Renč / režie: J. Schmid / výprava: J. Malina / hudební adaptace a nastudování: M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlík / premiéry 18. a 19. 1. 2015

Braňo Holíček a kol.

#JSI_USER

Na začátku stála výzva udělat představení pro mladé lidi o internetu a životě na něm. Jenže jak na to... a pak přišla zpráva o nečekaném úmrtí Michala Kolesy. Michal byl internetová celebrita. Živoucí legenda. Duševně nemocný člověk, neschopný běžného života mezi lidmi, kterému internet nahrazoval sociální kontakt, kamarády, hospody, parties, výlety, rodinu, školu, zaměstnání. A nakonec se nejspíš nepřímo stal i jeho záhubou. Příběh Michala Kolesy je zpráva z nejhlubších hlubin Sítě. Je v něm vše... i my. / hrají: P. Vršek, D. Šváb, M. Čížek, P. Hojer a M. Čížková nebo H. Řezáčová / režie: B. Holíček / výprava: N. Tempír / dramaturgie: J. Tošovský / premiéra: 6. 12. 2013 / inscenace se hraje na Malé scéně SY a je bez pauzy

Jan Schmid

ŠKAREDÁ STŘEDA aneb Teta z Halifaxu
Trochu zběsilá komedie o absurdnostech dnešního života. Příběh dvou rodin, který se proplete, a které chtějí situaci řešit groteskně nesmyslným nápadem. Jenomže ono je vždycky všechno trochu jinak a blbost se stěhuje. ...a hodně se muzikuje a zpívá. V jedné vile se sejdou: J. Lábus, J. Synková, M. Dejdar, R. Rychlá, M. Bohadlo, O. Navrátil, J. Vacková, P. Labudová, M. Janouš, L. Malkina nebo L. Loubalová a D. Renč / režie: J. Schmid / výprava: J. Malina / hudba a hudební nastudování: M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlík / premiéra: 26. a 28. 4. 2013

Studio Ypsilon

PÁNSKÁ ŠATNA

aneb Improvizace v Ypsilononce

Úspěšné písničky, řeči, atrakce a nápady. Pohled klíčovou dírkou do pánské šatny ypsilonových herců. Spontánní atmosféra, improvizací nápady, jedinečné propojení herců a diváků i trochu kolegiální škodolibosti. Vždyť někteří z herců spolu hrají již desítky let a prožili společně velkou část hereckého života. To vše se odráží na vzájemných „přihrávkách“ i nekompromisních „smečích“. / hrají: M. Dejdar, J. Lábus, J. Jiráň, P. Nový, M. Janouš, D. Renč a P. Hojer / režijní vedení: M. Dejdar / první uvedení: 12. 11. 2012

Jan Schmid a kol.

MUŽ NA VĚTVI

aneb Slavnost na horách či Prvobytné pospolné místo v Čechách

Ypsilonka jinak. Naruby. Život jako kabaret. Oslava 80. narozenin jedné starší dámy a zmrtnýchvstávání jejího muže, kameníka a lesního dělníka – samorosta i mudrce. A pozor – tento ypsilonkovský titul se pyšní vskutku hvězdným obsazením. / hrají: P. Vršek, O. Navrátil, J. Synková, P. Vacek, M. Čížek, J. Jiráň, R. Rychlá, D. Šváb, P. Labudová, P. Nový, R. Mrázik, M. Janouš, L. Loubalová, J. Vacková, M. Bohadlo, M. Pechancová, D. Renč a J. Schmid / režie: J. Schmid / výprava: J. Malina / hudba: M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlík spolupráce: J. Neumann / premiéra: 18. 5. 2012

Braňo Holíček

IJÁ

Není počítače bez člověka, není chyby bez člověka, není člověka bez chyby... Autorská inscenace inspirovaná životem a „dilem“ Steva Jobse. / hrají: D. Šváb, P. Vršek, P. Hojer a V. Holíčková nebo Z. Stavná / režie: J. Schmid / scénar: N. Tempír / kostýmy: P. Vlachynská / dramaturgie: J. Tošovský / premiéra: 16. 12. 2011 / inscenace se hraje na Malé scéně SY a je bez pauzy

Arnošt Goldflam

VRATKÁ PRKNA

Groteska maličko zlá, ale snad ne bez lásky. Herecký svět i život zmenšené do divadelního vzorku, lehce ironický, ale i sebeironický pohled zvenku či zevnitř. / hrají: J. Lábus, J. Kretschmerová, P. Vršek, D. Šváb, L. Loubalová, R. Mrázik, B. Skočdopolová a M. Bohadlo nebo M. Chloupek / režie: A. Goldflam / výprava: P. Goldflamová Štětínová / hudba: M. Potoček / dramaturgie: J. Etlík / premiéra: 8. 4. 2011 / inscenace se hraje na Malé scéně SY

Jan Schmid, Jan Kolář

T. G. M. aneb Masaryk v kostce

Prezident Osvoboditel poprvé na jevišti Ypsilonky. Masaryk známý i neznámý, nové pohledy, nová odhalení, nové souvislosti! / hrají: V. Helšus, J. Synková, P. Vacek, P. Vršek, B. Holíček, P. Nový, J. Přeučil, J. Štědroň, K. Kikiničuková, R. Rychlá, R. Mrázik, J. Večeřa, M. Janouš, D. Šváb, Z. Stavná, M. Bohadlo, D. Renč, M. Šmíd, J. Švamberg, J. Schmid ml., Š. Čulík nebo A. Hlušítk a J. Bánovec / režie: J. Schmid / výprava: J. Malina / hudba: M. Šmíd, M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlík / premiéra: 11. 6. 2010

Božena Němcová, Arnošt Goldflam

BABIČKA SE VRACÍ

aneb Dichtung und Wahrheit

(vysněná, nebo skutečná)

Babiččin příběh ve třech variantách, jak ho viděla Božena Němcová, jak se s největší pravděpodobností skutečně udál, a jak ho vidíme dnes. / hrají: J. Synková, J. Lábus, L. Malkina nebo A. Goldflam, P. Nový, J. Jiráň, J. Vacková, B. Skočdopolová, L. Loubalová, J. Šteflíčková, R. Sittová, P. Vršek, M. Janouš, M. Čížek, M. Bohadlo a D. Renč / režie: A. Goldflam / výprava: P. Goldflamová Štětínová / hudební adaptace: M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlík / premiéra: 11. 3. 2010

Charles Gounod, Jan Schmid a kol.

FAUST A MARKÉTKA

Když se nebe a peklo pletou do lásky, může z toho být prostopášný ypsilonký Faust na druhou. / hrají: M. Dejdar, M. Plánková, R. Janál, M. Bohadlo, A. Goldflam, M. Janouš, J. Jiráň, M. Kořínek, J. Kretschmerová, L. Loubalová, J. Noha, L. Novotná, J. Neumann, B. Skočdopolová, D. Renč, M. Čížek, D. Šváb, P. Vacek a P. Vršek / režie: J. Schmid / výprava: J. Malina / hudební nastudování: M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlík / premiéra: 17. 4. 2009

Jiří Havelka a kol.

DRAMA V KOSTCE,

pokus 2 – Mystérium skutečnosti

Divadlo je vždy něco mezi barem a estetickým tvarem. Jenomže hranice divadla a baru přestaly být zřetelné. hrají: P. Vršek, J. Vacková, D. Šváb, A. Polák a M. Bohadlo / režie: J. Havelka / scéna: V. Němeček / kostýmy: J. Smetanová / dramaturgie: O. Cihlár / premiéra: 4. 4. 2008 / inscenace se hraje na Malé scéně SY a je bez pauzy

Antonín Dvořák, Jaroslav Kvapil,

Jan Schmid

RUSALKA NEJEN PODLE DVOŘÁKA

aneb Kdo je stará Hátá?

Ypsilonká traveští na téma problematického světa mytických postav i komplikovaného světa lidí. / hrají: J. Lábus, B. Skočdopolová nebo M. Čížek, P. Vacek, M. Dejdar, J. Synková, L. Loubalová, P. Vacek, J. Jiráň, O. Ruml, P. Vršek, Z. Měsíčková, J. Šteflíčková, R. Rychlá, D. Šváb, J. Vacková a M. Kořínek / režie: J. Schmid / scénar: M. Melena / kostýmy: J. Sováková / hudební úprava: M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlík / premiéra: 28. 3. 2003

György Schwajda

SVATÁ RODINA

Hořká komedie, v níž jsou na modelu jedné rodiny zobrazeny všechny problémy soudobé lidské společnosti. / překlad: K. Pošová / hrají: J. Synková, P. Nový, M. Dejdar, R. Rychlá, O. Navrátil, J. Lábus, R. Mrázik, J. Jiráň, D. Renč / režie: J. Nvota / výprava: M. Hafsahl / hudba: M. Kořínek, J. Schmitzer / texty písní: J. Schmitzer / dramaturgie: J. Etlík / premiéra: 8. 4. 1998

Bedřich Smetana,

Jan Schmid, Miroslav Kořínek

PRODANÁ NEVĚSTA

aneb Pojď domů, ona brečí

Jeníkův dobrý původ jako kapitál čili jak výhodně a včas prodat nevěstu a ještě se stát správcem. Všechno se sice trochu poplete, ale nakonec to dopadne, jak má v Prodance být. / hrají: M. Eben, J. Kretschmerová, J. Lábus, J. Synková, P. Vršek, Z. Měsíčková, R. Rychlá, B. Skočdopolová, M. Janouš, J. Jiráň, M. Kořínek, D. Šváb, R. Mrázik a P. Vacek / režie: J. Schmid / hudební adaptace a nastudování: M. Kořínek / scéna: M. Melena / kostýmy: Š. Havlíčková / dramaturgiecká spolupráce: J. Etlík a Z. Hořínek / premiéra: 6. 6. 1996

Boris Vian

HLAVA MEDÚZY

Nejveselejší hra o impotenci, jakou si lze představit. Znamení groteskní komedie milostných víceúhelníků. / překlad: E. Kulová a J. Etlík / hrají: J. Lábus, J. Kretschmerová, P. Vacek, M. Janouš a M. Kořínek / režie a úprava: M. Lasica / výprava: M. Melena / hudební adaptace: M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlík / premiéra: 2. 2. 1996 / inscenace se hraje na Malé scéně SY a je bez pauzy

Ředitel: Jan Schmid Vedoucí ekonom: Tatána Kosová
Vedoucí provozu: Zuzana Měsíčková Public Relations
a redakce zpravodaje: Aneta Filipová Dramaturg:
Jaroslav Etlík Tajemnice souboru: Milda Barilová
Kresby a grafická úprava: Jan Schmid / Jiří Hladovec
Tisk: Optys Foto: J. Černoch, D. Dostál J. Fučík,
J. Kottas, M. Pokorný, P. Vácha

Studio Ypsilon, Spálená 16
110 00 Praha, telefon: 224 948 124
e-mail: ypsilonka@ypsilonka.cz, filipova@ypsilonka.cz

 Chcete-li dostávat novinky z dění v Ypsilononce, zadejte svou e-mailovou adresu na internetových stránkách divadla v Odběrníkově.

SWING SE VRACÍ neboli o štěstí

Těšíme se na viděnou v nové
sezoně 2016/2017!

YPSILON

ÚVODNÍK 53

Ypsilonka na Krétě

Carmen nejen podle Bizeta

Michelangelo Buonarroti

Mozart v Praze

Do repertoáru Studia Ypsilon zavádíme **Filmové návraty Ypsilonu**, jelikož chceme společně pobavit a trochu si pěstovat paměť, abychom nezapomínali na souvislosti. Tedy již podruhé zahajujeme pravidelné promítání některých minulých inscenací a jiných filmových a televizních záznamů, i z improvizované tvorby Ypsilonky. Vše bude živě komentováno a řízeno Janem Schmidem za účasti předních ypsilonských umělců, kteří účinkovali v tom, co se právě promítá. Bude se ale také živě zpívat a zároveň vždy pozveme adekvátního hosta. Takovou si vzájemně chceme udělat radost, ale nechceme, aby to bylo jen vzpomínkové, takže vždy ještě něco přidáváme ze živé současnosti.

FILMOVÉ NÁVRATY YPSILONU

*V souvislosti s pravidelným uváděním **Filmových návratů Ypsilonu**, jež začínáme pravidelně zasazovat do repertoáru spolu s besedou, vykladem a vzpomínkami za účasti původních tvůrců, jež budeme vždy doplňovat něčím ze současnosti, aby se nacházela i generační souvislost mezi tím co bylo, je a bude. Proto v té souvislosti uvádíme zde starší článek Jana Schmidu.*

OKOLNOSTI IMPROVIZACE

Nastavení k improvizaci je nejlepší stav pro vnímání světa, k jeho poznávání v běhu času a uvědomování si stále jiných souvislostí, což je většinou zakleté v malíčkostech, na něž skoro viditelně stálý pohyb všeho dopadá a z toho si pak ujasňovat i pohyb globální. Nad Ypsilonem se nikdy tolik nezdůrazňovala samotná improvizace, jež je pro toto divadlo klíčová, od začátku v něm byla generálním způsobem tvorby, přitom se ale zdůrazňovalo především to, čeho se improvizací dosahovalo, i proto se vždy nejedliv mluvílo o stylu a poetice.

Za totality byla improvizace jako princip v podstatě zapovězena, protože byla chápána jako synonymum svobody, takže jsme s ní veřejně ani moci „cvíčit“ nemohli. Museli jsme hodně zdůrazňovat, že jde o uměleckou improvizaci. Ale nejučinnější pro ucho schvalovateli bylo, když jsem svou tvůrčí metodu pojmenoval KOLEKTIVNÍ IMPROVIZACE, protože kolektiv se nosil, ale zároveň to odpovídalo pravdě.

Přesto když jsme prvně zcela exkluzivně vycestovali na západ do Německé spolkové republiky a měli senzační úspěch, ptali se nás, jak na takové věci přicházíme a jak to děláme. Vysvětlovali jsme, že vždycky musí být nápad, ale že k samotnému výsledku dospíváme právě metodou kolektivní improvizace.

To nemohli pochopit. Namítali, že improvizovat se dá tak nejvýš ve dvou, maximálně ve třech. Říkali jsme: Tak u nás je to v celém kolektivu. Ale někdo ho vede, formuje, utváří, zasvěcuje, namítali, samo by to nešlo. Souhlasil jsem a snažil se vysvětlit, že je třeba docílit, aby všichni byli základně naladěni a nastaveni. A to, o co nám v inscenaci půjde, může pak posloužit ke společné výpovědi i každého z nás jednotlivě. Každý z nás umí něco přinést. Zvlášť když si nastavíme latku výš. A máme na mysli improvizaci celého člověka, ne pouze slovní.

Tomu trochu rozuměli, ale chtěli ukázat, jak metoda kolektivní improvizace vypadá v praxi. Honem jsem nevěděl co, na němčině to zcela uskutečnit nešlo, tak jsme na sebe chvíli dělali různé skřeky, až se nám dokonce zdářilo na místě uskutečnit malou onomatopoickou improvizaci (nebo jak jsme říkali společnou sebehru) a přidat jednu písničku, tleskali, ale stejně nechápali, jak se to tak zničehonic zcela bez přípravy uskutečnilo. Potom jsem se snažil odpovídat na velmi naivní otázky, nevěřili, že je možné něco tak variabilního udržet v celistvosti.

Zdůrazňoval jsem syntézu všeho, došlo tedy na scénografii, hudbu, na důležitou osobnostnost všech, sounáležitost i lidskou slušnost. Porozumění je důležité, ale různorodost je téměř nutná. Pak je vzájemnost široká. A hodné věci bychom měli umět, nebo se o ně aspoň v plném nasazení pokoušet. Tím rovněž usilujeme o autenticitu. Všeho se chceme zmocňovat výrazem. Ale zároveň křehče až neuchopitelně. Zeptali se: A napsal jste to někde? To jsem nechal bez odpovědi, ale prozradil jsem, že od začátku si dělám poznámky a hercům že někdy vyvěšuji rukou psané malé návody k zamýšlení. Sám si tím ledacos ujasněji.

Ale na druhou stranu, ono se tomu, jak si divadlo představuji a jak ho dělám, zpočátku moc nevěřilo ani u nás. Již brzy po nastudování prvního dílu Encyklopedického hesla XX. století (1900–1930) jistě paní kritička varovala v Literárních novinách, že se různí lidé snaží hledat v naší inscenaci více, než tam je, tedy jako kdyby řekla, že v ní není vůbec nic. Bylo ovšem znamenité, že ihned psali i jiní, že se rychle rozeběhla diskuze, Jaroslav Pacovský, Karel Smíd, Jitka Bodláková, Eva Křížková, Jan Kolář a jiní začali různě reagovat, poukazovali na to, že řazení událostí významných i nevýznamných vedle sebe, navíc třeba v opačné důležitosti, je pro Ypsilon příznačné, že se tímto způsobem lze snadněji dostat do vědomí lidí jak tehdy, tak v paralele i dnes. Každá současnost upřednostňuje záležitosti především časové, pro kterých za chvíli ani pes neštekne, zatímco to, co významněji setrvává, si uvědomujeme až po čase. Teprve s odstupem času je pak vidět, kterak v denním shonu věci snižujeme nebo nadhodnocujeme. To považoval za klíčové i Ivan Vyskočil, vnášet do současnosti skrze minulost živé přirovnání. Mluvílo se o montáži a střihu.

Někteří si však stále neuměli vysvětlit, jak to všechno vzniká a jak se mi daří všechny zučastněné k improvizaci nasměrovat. Já na to, že v Ypsilonu do improvizace obou Encyklopedických hesel jsme vstupovali s tím, že vše, strukturu, fakta jsem měl celkem v úplnosti dopředu připraveno, napsáno, jak způsob, jak vše bude na jevišti vypadat, záleží na společné, byť řízené improvizaci, aby to ve finále vypadalo, že co se právě říká a jak se jedná, je výsledkem současné chvíle, současné komunikace, a že snad jediné citace a dobové písně, tanečky či filmové a obrazové promítání jsou dopředu dány a to ostatní kolem zitra bude vypadat úplně jinak, že je to živá imaginace zprítomňující všechno, co se zrovna odehrává, aby se divákům vnutilo, že i jejich zájem a zvědavost vzniká také právě nyní. Fakta a historické události nebo jednotlivosti jsou k sobě řazeny tak, aby z jejich krátké souvislosti vyplýval nečekaný, třeba absurdní smysl. Pro mnoho věcí, které chceme pojmenovat, nacházíme metaforu, nebo jen přirovnáním či jinak naznačujeme. Navíc tam jsou vždy místa pro opravdu momentální improvizaci, kde si sám podle situace a publika mohu cokoliv vymýšlet, třeba jen podle toho, co je právě ve vzduchu, případně s diváky manipulovat a tuto šanci má v souhrě každý. V takovém případě lze improvizovat přímo. Jakoby od nuly.

TIPY

J. Schmid a kol. / SWING SE VRACÍ NEBOLI O ŠTĚSTÍ

června od 19.30 hod. ve Studiu Ypsilon / Swing je vynikající muzika, která přináší oživující a omlazující zážitek. Pro mladé je objevem a trendem, pro starší nestárnoucí záležitostí – zkrátka swing. Swing je svižnou harmonií pro život, poskytuje uvolnění a potěšení, přinášející nadhled a štěstí. Swing chytne za srdce a hýbá tělem. / **hraji:** M. Bohadlo, M. Čížek, M. Janouš, M. Kořínek, J. Jiráň, K. Kikinčuková, P. Labudová, M. Plánková, J. Vacková, D. Renč, R. Rychlá, B. Skočdoplová, J. Štědroň, D. Šváb, J. Večeřa a hosté / **režie:** A. Goldflam / **premiéra** 15. 1. 2015

W. A. Mozart, J. Schmid / Sežeňte Mozarta!

17., 25. května, 5. a 14. června od 19.30 hod. ve Studiu Ypsilon / V Ypsilonu opravdová senzace. Rituální komedie. Hudební divadlo s výsostným objevem, jež souvisí se vznikem opery Kouzelná flétna. Jak to tenkrát bylo a kdo za vším stál, kdo nejspíš vyprovokoval W. A. Mozarta k napsání několika uměleckých hitů, jež zůstávají nezapomenutelné pro příští časy a jsou srovnatelné vždy s tím nejlepším? Tím záhadným mužem byla geniální osobnost, která do dnešní doby zůstala téměř zapomenuta.

Tento fakt dá ráz i našemu představení. Z hlediska tématu a tohoto našeho výkladu je to inscenace aktuální, do dnešní doby jak dělaná! / **hraji:** R. Janál, P. Vršek, M. Šrůmová, J. Korn, J. Synková, P. Labudová, O. Navrátil, J. Jiráň, P. Nový, L. Loubalová, K. Kikinčuková, M. Janouš, R. Rychlá, M. Čížek, M. Kořínek a D. Renč / **režie:** J. Schmid / **premiéra** 18. 1. 2015

Jan Schmid / ŠKAREDÁ STŘEDA aneb TETA Z HALIFAXU

/ 5. a 30. května v 19.30 hod. ve Studiu Ypsilon / Trochu zběsilá komedie o absurdnostech dnešního života. Jeden velký trapas, v němž se sejdou lidé, které doba shodou okolností postavila proti sobě, takže jsme svědky různé obrácené logiky. Je to příběh dvou rodin, který se proplete, a které chtějí situaci řešit groteskně nesmyslným nápadem. Jenomže ono je vždycky všechno trochu jinak a bílost se stěhuje. ...a hodně se muzikuje a zpívá. / **V jedné vile se sejdou:** J. Lábus, J. Synková, M. Dejdar, R. Rychlá, M. Bohadlo, O. Navrátil, J. Vacková, P. Labudová, L. Malkina nebo L. Loubalová, M. Janouš a D. Renč / **výprava:** J. Malina / **hudba** a **hudební nastudování:** M. Kořínek / **dramaturgie:** J. Etlík / **režie:** J. Schmid / **premiéra:** 26. dubna 2013

A to ještě nemluvíme o náhodě a o tom, jak ji řídit. Pak už nejde jen o metaforické divadlo faktu, ale o samo divadlo, jeho podstatu v naprostu reálném čase, v němž je možné různým způsobem právě čas předbíhat, zastavovat nebo ho vracet, dokonce pracovat s imaginárními věcmi, jež nikdo nevidí, ale my je tak vysvětlujeme, ozeřjujeme, přibližujeme, že můžeme vyvolat představu až skoro reálnou.

Dokonce si v té době začínáme vytvářet vlastní ypsilonský slovník, mluví se o herním principu, s Bohumilem Nuskou zavádíme termín sebehra, herectví se staví na paradoxu, hovoříme o polyvalenci neboli o několikaproudém toku probíhajícím souběžně, nebo o kvadratickém pohybu ve vzájemnosti proti sobě. Nejdůležitější je otevřenost. Pikaresknost. Často užívané slovo je záhled. Pohyb na ostří nože. Hrát za roh. Vědomí protikladů. Nehrádžánr. Všechno se může stát. Častá katarznost. Nahodit drát. Sebestylizace. Stálá zkouška. Prvosignální. Ambivalentní. Hrát na doby. Jako bychom byli předem domluveni. S očima navrch hlavy. Hodně zpíváme, abychom se slyšeli. Neztrácet pohyb atd.

To už rozvíjí ypsilonskou teorii Zdeněk Hořínek a další. Nuska například poznamenává, že právě oním rozřezáním celku na jednotky navzájem nově vázané vzniká nová kvalita. Vojtěch Ron napsal, že Y je jedním z mála míst na světě, kde se herec dobře naučí poznávat, jak vzniká a jak asi vznikalo divadelní herectví... Tím vším, co zde naznačujeme a co se nám nad možnostmi divadla právě honí hlavou se snad pokoušet pootvírat mu dveře. Udělat průvan, profouknout ho. Divadlu zpátky vracet jeho původní smysl a přimát.

Nevím, jestli to nevypadalo příliš směle, ale o takový pokus se s Ypsilonem od počátku snažim, ovšem bez prvotní představy improvizace jako metody by to vůbec nešlo. Po obou dílech Encyklopedického hesla XX. století, s nimiž jsme se dostali až do šedesátých let čili do současnosti a rychle i pak po nastudování Carmen nejen podle Bizeta a dalších několika inscenací jsem už byl přesvědčen, že jsme na správné cestě.

Přesvědčili jsme se o tom i díky mezinárodnímu ohlasu, když jsme byli v roce 1968 pozváni s Návštěvou na výstavě 1889 od Celnika Rousseaua na světový Festival Divadlo národů v Nancy, kde byl rázem rozpoznán náš syntetizující způsob sebevyjádření a zároveň improvizací lehkost s tím, že viditelnou hybnou silou všeho v inscenaci je velmi přesvědčivé a hlavně osvobozené herectví. Všeobecně jsme zde byli označováni za přírodní, přímo atmosférický živel v divadle (opakovalo se legračně slovo absolu, absolute, absolutu, assoluto, absolutt, absoluttinen, abszolút...). Možná i z toho důvodu nás požádali, abychom uspořádali český průvod jako spektakl městem, který pomáhala organizovat i policie, když se akce odvíjela například uprostřed křižovatký nebo na přechodu. Jako důkaz existuje fotografie celého souboru s francouským policiem v uniformě s bílou čepicí, který stojí uprostřed.

Ale rychle to mělo svůj konec. Po návratu domů nám sice přicházela další pozvání i na jiné významné festivaly, mohli jsme navštívit zajímavá a krásná místa na zeměkouli, ale za normalizace přišlo zmrazení a pak jsme poměrně dlouho nevynjeli nikam (přestože hodně velké šance na výjezd měla třeba Picassova Touha chycená za ocas nebo později podle Stravinského Petruška ženichem, či Ghelderodova Balada o Velkém kostlivci, ale nebylo to povoleno). Možnost výjezdu za hranice opět přišla až po několika letech, když se Ypsilonka přestěhovala z Liberce do Prahy, čímž se nám pozvolna otevírá další nová vlna reprezentace, která začala (1980) pozváním na Flanderský festival do Belgie s inscenací Michelangelo Buonarroti, (kterou jsme už měli šest let na repertoáru!) a po etapě Divadlo svět jsme začali improvizovat na téma Divadlo člověk.

Jan Schmid

ROZHOVOR

Mikulášem Čížkem

Sám o sobě říká: „Prozradím na sebe, že na sebe nerad něco prozrazuji,“ což by byl výborný začátek rozhovoru, a proto na něj prozradíme nejdříve něco my, Mikuláš Čížek (*1989) se poprvé objevil v Ypsilonce ještě za studií na DAMU v roce 2010 v Tmavomodrém světě (naruby) a vrátil se v roce 2013 do úspěšného projektu #jsi_user v generačním prostoru Malé scény. Brzy přijal také řadu rolí v repertoárových stálicích i v oblíbených novinkách jako je Sežeňte Mozarta nebo Swing se vrací neboli o štěstí!

Poslední dvě jmenované inscenace jsou proknané hudbou stejně jako celá Ypsilonka. Jaký máš vztah k hudbě, potažmo k té ypsilonské? Rodina z téžovy strany je muzikantská, můj brácha je hudební skladatel, ale i když hudba byla vždycky v okruhu mých zájmů (hraju na klarinet, na saxofon, v ZUŠ jsem hrál s jazzbandem), nikdy jsem neměl nějaké velké hudební ambice. Vlastně do teď mám poměrně stres, když mám hrát v divadle na nějaký hudební nástroj. Vztah k ypsilonské hudbě nejvíc vznikl potom, co jsem ji měl možnost zažít na jevišti. Ono člověka baví už to, jak to baví Mirka Kořínka, jak jsou ty věci hravé, a že je to z toho cítit.

Předpokládám, že nejen vzhledem k Tvým dosavadním herckým zkušenostem příliš netiňuješ ke střednímu proudu, a dnes není ani většínová záležitost stávat se v brzkém věku rodičem. Jak se to tak stalo, že máš tři děti? Ono se to stalo prostě úplně přirozeně. V šestnácti jsem se dal dohromady se svou tehdy ještě ne ženou a prostě to tak vyplynulo, že pak přišly i děti jako přirozená součást vývoje našeho vztahu.

Pocházíš z Vysočiny, jak se dá zvládnout téměř každodenní dojíždění Praha-Pelhrimov a vůbec Tvé hercké nasazení s rodinným životem? S dětmi jsme utekli zpátky na Vysočinu, protože jsme zjistili, že jsme vesničané, co neumí žít a vychovávat děti v Praze. Člověk si na dojíždění zvykne, i když mě občas potrápí různá omezení na dálnici. Jestli mi je na dojíždění něčeho líto, tak toho, že člověk zabíjí na cestách čas, ale vzhledem k tomu, že toho ke třem dětem dává moc nenačtu, vynahrazuji si to poslechem audioknih, abych ten čas v autě nějak využil.

Na Malé scéně uvádíme inscenaci #jsi_user, která se zabývá prevencí rizikového chování dětí na internetu. Jak se Tebe jako rodiče a herce téma dotýká? Jako rodiče se mě to ještě tolik netýká, nicméně vím, že se mě to brzy týkat bude, protože děti do toho dorostou a už teď vidím, že čtyřleté dítě umí ovládat tablet, puslit si video na Youtube. Věková hranice, když přichází s internetem nějaké riziko, se posunuje. Myslím, že se nám daří studenty, pro které představení hrajeme, tím tématem poměrně silně zasáhnout. Oni vědí, co se kolem nich na internetu děje, ale na divadle je to nejednou z jiné perspektivy, takže to má i jiný dopad. Jako člověk-občan téma vnímám velice silně, navíc když pak od Martina Kožíška (manažer pro internetovou bezpečnost Seznam se bezpečně! – pozn. red.) slyším, co všechno je na internetu možné.

Ke komunikačním technologiím máš vůbec blízko – na střední škole jsi studoval digitální a telekomunikační techniku, kudy potom vedla cesta na Katedru alternativního a loutkového divadla? To bylo proto, že jsem měl na základě blíž k matice a k fyzice než třeba k češtině, nicméně už někde v druhém ročníku jsem přišel na to, že jsem se asi spletl. K divadlu jsem měl vztah poměrně od brzkého věku a „alterna“ už byla vlastně náhoda. Přijímačky na Katedru činohry probíhají dřív. Prošel jsem prvním kolem, druhým, třetím, pak mě teprve nevzali, a ten průběh přijímaček pro mě byl natolik stresující a vysilující, že pokud by mě vzali, k dalším přijímačkám na „alternu“ už bych nešel. Naštěstí mě na „činohru“ nevzali a já skončil na Katedře alternativního divadla, za což jsem hrozně moc rád.

Jak ses s Ypsilonkou sžil a dá se za tak poměrně krátkou dobu říct, co Ti přináší (nebo třeba odnáší)? Po premiéře #jsi_user přišla nabídka role v inscenaci Sežeňte Mozarta!, pak jsem byl obsazený do Proměny v režii Arnošta Goldflama a v tu dobu jsem ještě zdědil i té inscenace, takže se to během jednoho roku docela nabalilo. Nejnověji si třeba herectví i hudebně velmi užívám Swing, protože to je radostná záležitost. K té druhé otázce by člověk potřeboval asi delší odstup. Můžu ale s jistotou říct, co mě na Ypsilonce hodně baví, a to jsou inteligentní lidi, kteří tady jsou, zážitky z šatny, humor a obrovská míra nadhledu prakticky nad vším. Nic se tu nebere příliš vážně, to mě baví. Divadlo není zas tak vážná věc.

Rozhovor vzniká v březnu, kdy se slaví Mezinárodní den divadla, měl bys nějaké poseství divadlu? Možná, aby měl divák pocit, že tam ten večer nebyl zbytečně. –af-

SLYŠELI JSTE?

Vstupenky na září už před prázdninami? Těšte se v létě na podzimní zážitky nové divadelní sezony! **Rezervace 224 947 119, obchodnicentrum@ypsilonka.cz**

Ve čtvrtek 3. března pokřtil v Ypsilonu své nové CD operní pěvec Roman Janál. Najdete na něm slavný písňový cyklus Franze Schuberta Zimní cesta. Další skvělé pěvecké výkony našeho předního baritonisty si můžete přijít vychutnat na živo při představení **Faust a Markétka** (dálehrají například **Martin Dejdar, Markéta Plánková, Arnošt Goldflam, Jaroslava Kretschmerová** a další) nebo na novinku loňské sezony **Sežeňte Mozarta!**

V neděli 8. května se již podruhé koná na ypsilonských prknech národní finále soutěže **Famelab® 2016**, která je dnes jednou z nejvýznamnějších v popularizaci vědy na světě. Snaží se objevit nové vědy, kteří do-káží ostatní lidi přimět k tomu, aby **vnímali svět z jiné perspektivy**.

Na letošním **Mezinárodním veletrhu Svět knihy 2016**, který se konal ve dnech 12.–15. května jsme uspořádali autogramiádu ypsilonských osobností. Podepisovali se Jan Jiráň, Pavel Nový, Oldřich Navrátil, Jan Schmid, Jiří Korn, Paulína Labudová, Jana Synková, Kamila Kikinčuková nebo třeba Petr Vršek. Ve čtvrtek a v pátek dopoledne probíhala hodinová beseda a představení knižní novinky **Bezpečné @ internetu**, která vznikla stejně jako inscenace **#jsi_user** v rámci projektu **Seznam se bezpečně!** (Seznam.cz) zabývající se prevencí rizikového chování na internetu

31. března 1901 byla uvedena v Národním divadle premiéra Dvořákovy Rusalky. Dokončena byla v roce 1900 a v roce 2016 jsme 31. března zahráli ypsilonskou Rusalku nejen podle Dvořáka, a to přesně po 115 letech od premiéry původní opery. (...) *ideální ypsilonský návštěvník zná originál. Čím líp, tím víc se baví – a zároveň mile, vteřinově dojmá. (...) Bleskové přechody z role do »civilu« a kritické poznámky z forby sice patří k základům zoizovачich principu Schmidových textů i režii a Lábus jimi kdykoli vyvolává smích publika, ale i jím dává něco navíc: jiskřivý improvizovaný kontakt s jednotlivými diváčkami. Podobným solitérem Ypsilonky – ne-li ve všestrannosti, pak ve výraznosti, celistvosti a okamžité účinnosti postav – je mezi ženami Jana Synková.* (Jiří Černý, Divadelní noviny 2003)

PŘÍŠTÍ PREMIÉRA, jejíž název ještě není definitivní nebo je utajen. Bude opět hudební, ale víc taneční související zase se swingem. Inspirace je domácího původu, týkající se Prahy, ale i velké kariéry dané osobnosti, ke které došlo v Americe, které nám ovšem bude podáváno jako vzpomínka stárnoucí tanečnice. Objevíme zde mnoho různých tajemství. Jednoho z nejslavnějších tanečníků dvacátého století bude jako host představovat Jan Onder, ježmu bude svěřena i choreografie všeho. S dobovou hudbou si tentokrát poradí doc. Vratislav Šrámek, scénografií vytvoří Jaroslav Malina. Autorem a režisérem je Jan Schmid.

Divadlo VOSTO5 / **SLZY OŠLEHANÝCH MUŽŮ** / 31. května v 19.30 hod. na Malé scéně Studia Ypsilon / Osudový příběh nejúspěšnějšího českého lyžaře Bohumila Hanče a jeho přítele Václava Vrbaty. / **režie:** O. Cihlář
Ztracená existence / **DENTÁLNÍ RAPSDÓDIE** / 20. května v 19.30 hod. ve Studiu Ypsilon / Příběh odehrávající se v ústní dutině jedné dívky. / **režie:** A. Guha a kol.

Ztracená existence / **VAŘPARÁDA** / 15. června v 19.30 hod. na Malé scéně Studia Ypsilon / Eintopf z kuchyně Ztracené existence. / **režie:** Ztracená existence

ZÁJEZDY ZÁJEZDY ZÁJEZDY
31. května **#jsi_user** ve Zlíně v 9.00 a ve 14.00 hodin